

Näringsdepartementet

Verket för innovationssystem

101 58 Stockholm

Uppdrag att inkomma med analyser som ger underlag till regeringens forskningspolitik

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Verket för innovationssystem (Vinnova) att i enlighet med vad som närmare anges under rubriken Uppdraget analysera och redovisa hur myndigheten inom sitt ansvarsområde kan bidra till att effektivare möta det forskningspolitiska målet. Därutöver ska Vinnova tillsammans med Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Rymdstyrelsen, Statens energimyndighet och Vetenskapsrådet redovisa en gemensam analys i enlighet med vad som närmare anges under rubriken Uppdraget. Vetenskapsrådet ska samordna den gemensamma analysen. Myndigheternas individuella och gemensamma analyser kommer att utgöra underlag för kommande propositioner.

Analyserna ska vara framtidsorienterade och ha ett tioårigt perspektiv fr.o.m. 2017. För de förslag som lämnas ska en bedömning av eventuella kostnader lämnas och om förslagen medför ökade kostnader, ska förslag till finansiering presenteras. Vinnova ska redovisa sin enskilda analys till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) och den gemensamma analysen till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet med kopia till Miljö- och energidepartementet, Näringsdepartementet och Socialdepartementet) senast den 25 oktober 2015.

Bakgrund

Målet för forskningspolitiken som presenterades i propositionen Forskning och innovation (prop. 2012/13:30) är att Sverige ska vara en framstående forskningsnation, där forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet och bidrar till samhällets utveckling och näringslivets konkurrenskraft. Regeringens forskningspolitik ska bidra till att dessa mål uppnås. Det forskningspolitiska målet bidrar till regeringens

övergripande politik om en ökad sysselsättning och långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

I regeringsförklaringen har statsministern bl.a. uttalat följande. Sverige ska vara en ledande forskningsnation. Unga forskares villkor ska förbättras. Forskning ska respekteras som den långsiktiga verksamhet det är och en ny proposition kommer därför att ha ett tioårigt perspektiv. Andelen kvinnliga professorer ska öka och forskningsanslagen fördelas jämställt. Basanslagen för forskning prioriteras upp.

Regeringens avsikt är att i kommande propositioner vidareutveckla politiken på området. Som ett led i detta arbete inbjuds myndigheterna att inkomma med underlag. I underlagen bör myndigheterna analysera tidigare satsningar, framtida prioriteringar och möjliga synergier mellan forskningsfinansiärernas insatser. Myndigheterna ska även identifiera områden där Sverige är eller har potential att bli internationellt ledande och som kan bidra till en långsiktig svensk konkurrenskraft och de strategiskt viktigaste internationella forskningssamarbetena.

Uppdraget

Den myndighetsgemensamma analysen

Analysen ska utgå ifrån en beskrivning av nationella och internationella trender och tendenser inom olika forskningsområden samt övriga väsentliga samhälls- och omvärldsförändringar de senaste åren. Den myndighetsgemensamma analysen, liksom myndigheternas individuella analyser ska innehålla fakta, analyser, bedömningar och visioner för framtiden så att de kan utgöra underlag för såväl regeringen som för planering och prioritering på myndighetsnivå samt hur synergier mellan forskningsfinansiärernas insatser kan öka. Förslag på förändringar av forskningspolitikens inriktning och system kan inkluderas.

Myndigheterna ska i den individuella och i den gemensamma analysen dels identifiera de områden inom sitt uppdrag där Sverige har pågående internationellt ledande forskning och dels inom vilka områden svensk forskning har potential att bli internationellt ledande, där forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet, har potential att lämna betydande bidrag till samhällets utveckling både i Sverige och globalt och till näringslivets konkurrenskraft. Myndigheten ska även identifiera områden där angelägen forskning saknas och bör byggas upp. Eventuella forskningsområden som riskerar att tappa en ledande eller stark position ska också identifieras. Vidare ska områden eller systemperspektiv av forskningspolitiken som behöver prioriteras under det kommande decenniet identifieras. Analysen ska innehålla nationella och internationella trender och tendenser inom olika forskningsområden.

Respektive myndighet ska utvärdera och analysera i vilken utsträckning tidigare riktade satsningar inom myndighetens verksamhetsområde har bidragit till att stärka svensk forsknings kvalitet och förmåga att bidra till ökad konkurrenskraft och tillväxt för svenskt näringsliv och nytta för samhällsutvecklingen i övrigt. Ett jämställdhetsperspektiv och ett hållbarhetsperspektiv ska integreras i analysen. Respektive myndighet ska även bedöma om kopplingen mellan utbetalade forskningsstöd och utförd verksamhet är tydlig mot bakgrund av 11 § anslagsförordningen (2011:223) samt analysera behov av åtgärder för att öka denna koppling och därigenom genomslaget för regeringens prioriteringar. Förslagen ska syfta till att stärka såväl grundforskningen som den behovsmotiverade forskningen och nyttiggörande av forskningsresultat, dess bidrag till innovation samt att snabbare och effektivare nå miljömålen bl.a. genom mer effektiva åtgärder.

Sveriges medverkan och engagemang i EU:s ramprogram för forskning och innovation samt potentiella synergier med nationella satsningar ska analyseras. Analysen ska även innehålla en bedömning av vilka internationella potentiella forskningssamarbeten som är av störst strategisk betydelse för Sverige och för Sveriges bidrag till att möta globala utmaningar, samt synpunkter på hur det internationella samarbetet bör utformas för att möjliggöra prioriteringar mot bakgrund av analysen.

Särskild inriktning för Vinnovas analys

Inom ramen för Vinnovas uppdrag att inkomma med en analys om hur myndigheten inom sitt ansvarsområde kan bidra till att möta det forskningspolitiska målet ska myndigheten även genomföra en analys av Sveriges kunskapsintensiva innovationssystem. Analysen ska belysa om och hur styrkeområden inom forskning samt innovationsförmåga kan bygga på regionala styrkor och förutsättningar. Baserat på denna analys ska Vinnova identifiera vilka åtgärder som behövs för att stärka Sveriges innovationskraft och för att möta samhällsutmaningarna.

Analysen ska inkludera hur myndighetens insatser kan inriktas målanpassat för individer och för företag av olika storlek (små, medelstora respektive stora). Behov av ytterligare internationaliseringsinsatser ska analyseras samt behov av åtgärder för att öka kommersialisering och nyttiggörande av forskning och innovation. I detta arbete ska Vinnova dra särskild nytta av de analyser och utvärderingar som Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) har genomfört på området. Förutsättningar och incitament för näringsliv, universitet och högskola och det offentliga att bidra till en ökad konkurrenskraft genom innovation ska genomlysas. Behov av innovation inom olika delar av samhället ska analyseras samt, hur innovationskraften i offentlig sektor kan stärkas.

Analysen ska inkludera samlade slutsatser för de områden som ryms inom begreppet ”viktig möjliggörande teknik” (bioteknik, fotonik, nanoteknik, avancerade material, avancerad produktion samt mikro- och nanoelektronik). Även andra områden kan analyseras, men slutsatserna från dessa ska då redovisas särskilt.

I tjänstesektorn växer olika typer av tjänster kopplade till produkter och blir en allt viktigare intäktskälla för tillverkningsindustrin. Vinnova ska analysera och bedöma om det finns behov av särskilda insatser kopplade till tjänsteinnovation, design och kreativa näringar.

Vinnova ska även lämna förslag på hur samverkan kan stärkas mellan industriforskningsinstituterna inom Research Institutes of Sweden AB (RISE) och övriga aktörer.

På regeringens vägnar

Anna Johansson

Anna Törner

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Utrikesdepartementet/USTYR

Försvarsdepartementet/MFU

Socialdepartementet/SAM

Finansdepartementet/BA

Utbildningsdepartementet/F

Miljö- och energidepartementet/MA och E

Näringsdepartementet/SM, PUB, TS, FF, HL, RT, ITP, KSR och SUN

Arbetsmarknadsdepartementet/ARM